

KORKEIMMALLE HALLINTO-OIKEUDELLE

Valituksen kohde: Helsingin hallinto-oikeuden päätös 09/0625/5 joka on annettu 11.09.2009 asiassa Dnro 07461/08/4201

Valittaja:

Diverssikauppa EP ky
Elisa Palonen
Turuntie 1811
09810 Nummi (PROSESSIOSOITE)
www.kasvihuoneilmio.fi

Valittajan oikeudellinen avustaja

Petter Kavonius
Oikeustieteen tohtori
Dosentti, yleinen oikeustiede, Helsingin yliopisto
Oikeusapulakimies (Oikeusapulakimiehet Ry:n hallituksen jäsen)
Liittohallituksen pj. - EOK ry
Puh: 040-757 0302
Fax 019-386154
osoite: Rusthollinkatu 7 d 23, 08200 Lohja
petter.kavonius@lakiasiat.inet.fi

MÄÄRÄAJAT

Valitus on tehty 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

VAATIMUKSET

Hallinto-oikeuden ratkaisua on muutettava siten, että seuraavat vaatimukset täytetään:

PROSESSUAALISET VAATIMUKSET

1. Vaatimus Hallintolainkäyttölaki 41 §:n mukaan asian selvittämiseksi voidaan toimittaa katselmus. Se on tässä välttämätön ainakin yhdenvertaisuuden, kilpailuolosuhteiden, liikenneturvallisuuden, palveluiden sijainnin ja Kasvihuoneilmiön (Diverssikauppa EP ky:n apu-toiminimi) toiminnan selvittämiseksi erityisesti ”muu nähtävyys”-seikan osalta, kun on kyse näiden kysymysten taustalla olevien tosiasioiden luotettavasta selvittämisestä ja todentamisesta. Asiassa on toimitettava katselmus, kuten valittaja on vaatinut Helsingin hallinto-oikeudelta.

2. Vaatimus Hallintolainkäyttölaki 38 §:n mukaan hallinto-oikeuden on toimitettava suullinen käsittely. Valittajan on saatava kuulla ja kuulustuttaa ne todistajat, jotka se hallinto-oikeudelle on esittänyt todistajina kuultavaksi.

3. Vaatimus Asiassa tulee pyytää Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua EY:n perustamissopimuksen 82 artiklan soveltamiseksi tienkäyttäjien palvelujen viitoittamiseen, kuten valittaja on esittänyt Helsingin hallinto-oikeudelle. Koska valittajayritys käy kauppaa muiden sopimusvaltioiden kanssa, on asialla merkitystä välittömästäkin maiden väliseen kauppaan. Välillisesti mahdollisuus suosia ja syrjiä yrityksiä viitoituksissa vaikuttaa myös jäsenmaiden väliseen kauppaan.

4. Vaatimus Tässä asiassa on saatava perustelut, joissa otetaan perustellusti kantaa valittajan esittämiin perusteisiin.

Yhteisesti: Edellä olevat vaatimukset on täytettävä **palauttamalla asia takaisin** edellä mainitut vaatimukset täyttävään käsittelyyn Helsingin hallinto-oikeuteen.

AINEELLISET VAATIMUKSET

Mikäli asiaa ei palauteta Helsingin hallinto-oikeuteen on seuraavat aineelliset vaatimukset käsiteltävä Korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Tiehallinnon lupapäätös ja sen vahvistanut hallinto-oikeuden päätös tulee molemmat kumota ja Diverssikauppa EP ky:lle tulee myöntää lupa sijoittaa opastekyltti hakemuskanssa mukaisesti.

PERUSTELUT

Prosessuaaliselta osin:

Puutteet ratkaisun käsittelyssä ja perusteluissa

Ylempi tuomioistuin voi hyväksyä alemman tuomioistuimen perustelut samassa asiassa, jos ne ovat riittävän seikkaperäisiä ja loogisia; alemmalta tuomioistuimelta vaaditaan yksityiskohtaista kannanottoa kaikkiin relevantteihin seikkoihin, vain epärelevantteihin seikkoihin ei tarvitse ottaa kantaa.

Hallinto-oikeuden päätös tässä asiassa ei täytä näitä vaatimuksia, koska mihinkään ei ole otettu kantaa eikä katselmusta ole toimitettu, todisteita käsitelty eikä todistelua vastaanotettu.

Hirvisaaren tapaus - Oikeudenmukainen oikeudenkäynti - Perusteluvollisuus

Maat: Suomi

Antopäivä: 27.09.2001

Art: 6:1, 41

EIT:

Vuosikirja: 2001

V: Eero Olavi Hirvisaari

EIT totesi, että tuomioistuinten tuli perustella riittävästi päätöksiään. Perusteluvollisuuden

laajuus saattoi vaihdella päätöksen laadun mukaan ja huomioon oli otettava kunkin tapauksen asianhaarat. EIS 6 artiklan 1 kohta ei edellyttänyt yksityiskohtaista vastausta jokaiseen väitteeseen. Siten hylätessään valituksen valitustuomioistuin saattoi periaatteessa pelkästään hyväksyä alemman oikeuden perustelut. *Alemman oikeuden tai viranomaisen tuli puolestaan perustella päätöksiään siten, että asianosaiset kykenivät käyttämään valitusoikeuttaan tehokkaasti.*

Suominen-tapaus - Oikeudenmukainen oikeudenkäynti - Perusteluvollisuus

Maat: Suomi	
Antopäivä: 01.07.2003	
Art: 6:1, 41	
EIT:	
Vuosikirja: 2003	
V: Kersti Hannele Suominen	

EIT totesi, että oikeudenkäynti ei käsillä olevassa tapauksessa ollut oikeudenmukaista siltä osin kuin oikeus ei ollut ottanut vastaan valittajan esittämiä todisteita. Perustelujen puuttumisen johdosta valittaja ei myöskään ollut voinut valittaa tehokkaasti todisteiden epäamisestä. Valittajan mukaan hän oli valmistautunut jättämään valmisteluistunnossa tammikuussa 1996 kaikki kirjalliset todisteensa mutta puheenjohtaja otti vastaan vain kaksi asiakirjaa ja asiakirjaluetelon. Valittaja väitti, että hänelle oli sanottu, että hän voisi jättää muut todisteensa pääkäsittelyssä. Hänen ei kuitenkaan annettu pääkäsittelyssä helmikuussa 1996 esittää todisteita, koska niitä ei ollut annettu aiemmin valmistelussa. Tästä ei ollut merkintää käsittelypöytäkirjassa.

Oikeudenmukaiselle oikeudenkäynnille asetetut vaatimukset edellyttävät, että asianosaiselle **annetaan mahdollisuus** esittää asiassa relevantti näyttö kirjallisina todisteina ja henkilöto-distajia kuullen, sekä että nämä kirjataan päätökseen tosiseikaston mukaan näkyviin, ja **saada näistä perusteltu päätös**, jossa perusteluissa selviää mikä seikka on näytetty tai mikä jäänyt näyttämättä.

Moniin tienkäytön turvallisuuteen, tienkäyttäjien perustarpeiden täyttämisen yhdenvertaisuuteen sekä kilpailuoikeudellisesti relevantteihin seikkoihin, joita valittajan puolelta on esitetty tämän asian käsittelyssä, ei ole alemman oikeuden tai päätöksen tehneen viranomaisen osalta otettu mitään kantaa. **Asia on niin ollen jäänyt kokonaan käsittelemättä keskeisten perusteiden osalta**, vaikka valittaja on asianmukaista seikkaperäistä käsittelyä vaatinut. Tällainen analyttisten perusteidensa osalta piiloon jäävä ”**kokonaisharkinta**” ei mahdollista EIS 6 artiklan mukaista oikeudenmukaista prosessia.

EIT:n edellä selostettu linjaus viittaa siihen, että asiat on seikkaperäisesti tutkittava. Tätä linjausta tukee nykyaikainen päätöksenteon tutkimus. Oikeudellisen päätöksenteon ja päätöksentekijöiden vääristymätaipumusten tutkiminen voidaan nähdä jopa keskeisimpänä osana nykyaikaista oikeustieteellistä ratkaisuheuristiikkaa (oikeudellista päätösten tekemistä reaalisena prosessina), jos sitä suhteutetaan osaksi maailman arvostetuinta yleistä ratkaisuheuristiikan tutkimusta ja kognitiotiedettä. Viitataan tässä etenkin amerikkalaisen nobelistin Daniel Kahnemanin ja hänen tutkijakumppaninsa Amos Tverskyn perustamaan tutkimustraditioon (heuristics and biases). **Kaikkein suurin riski ajautua virheelliseen päättelyyn ja päätökseen on siellä, missä käytetään heikosti eriteltyä kokonaisharkintaa.**¹

¹ Taustaa: *Kavonius, Petter*, Intuitiivisen päätöksenteon virheitä ja vääristymiä, Tieteessä Tapahtuu

Hallinto-oikeuden ratkaisun käsittely ei ole valitusasteessa keskeisiltä osin asiallisesti mahdollista, kun hallinto-oikeus viittaa valituksen alaisen viranomaisen ”kokonaisharkintaan” **käsittelemättä lainkaan valittajan siinä osoittamia puutteita monissa yksityiskohdissa**. Tässä tapauksessa hallinto-oikeus ei ole ottanut kantaa valittajan prosessuaalisiin vaatimuksiin eikä myöskään aineellisiin vaatimuksiin relevanteilta osin. Myös Tiehallinto on jättänyt ottamatta kantaa valituksen ja vastaselityksen yhteydessä nostettuihin seikkoihin. EIS 6 artikla ei ole toteutunut tältä osin, mm. Hirvisaaren tapauksen kohdalla täsmennetyiltä osin.

Ihmisoikeudellisesti ei ole kestävä, että jollekin viranomaiselle annetaan toimivalta omalla alueellaan ikään kuin vuosisatoja Euroopassa vallinneen läänitysjärjestelmän perintönä päättää asioista halunsa ja intressiensä mukaan kokonaisharkintana, jonka perusteet eivät todellisuudessa tule missään valitus- tai muussa päätöksenteon kontrolliprosessissa käsiteltyksi. Vaatimus tutkia asianmukaisesti ja seikkaperäisesti viranomaisten päätökset valitusasteissa on ihmisoikeusideologian keskeinen osa, jonka toteuttamiseen Suomen valtio on kansainvälisesti ja sisäisellä lainsäädännöllä sitoutunut. Kyse on samalla epädemokraattisen historiallisen perinteen vastustamisesta.

Katselmuksen ja suullisen todistelun puuttumisen vuoksi valittajalla ei ole ollut mahdollisuutta esittää asiassa relevanttia näyttöä. Katselmuksen ja todistajien kuulemisen tarpeettomuutta on perusteltu sillä, että tältä osin ei olisi esitettävissä uutta selvitystä asiakirjoihin verrattuna. Tienkäytön turvallisuuteen, tienkäyttäjien perustarpeiden täyttämisen yhdenvertaisuuteen sekä kilpailuoikeudellisesti relevantteihin seikkoihin liittyy aidon seikkaperäisen selvittämisen kannalta paljon sellaista, jota ei ole mahdollista selvittää vain asiakirjoista.

Asiakirjoista ei ilmene ilman todistajien kuulemista ja katselmusta esimerkiksi seuraavia seikkoja:

1. Kasvihuoneilmiö on viime keväänä palauttanut toimintaan aiemmin jo yli 10 vuotta jatkuneen, mutta noin vuodeksi keskeytyneen **ravintolapalvelun**. Erotuksena Valtatie 1:den muista palveluntarjoajista valmistetaan Kasvihuoneilmiön ravintolan ruoat itse ravintolassa, eikä siten kuten yleisesti nykyään, valmispakasteista. Kyseessä on erittäin merkittävä ero ruoan laadussa.

2. Kasvihuoneilmiön parkkialueen reunaan on pystytetty **Nummi-Pusulän kunnan** ja yritysten palveluihin opastava kunnan vaakunalla varustettu virallinen **infotaulu**.

Ravintolapalveluiden laadukkuutta ja infotaulun olemassaoloa käytettiin perusteina Tiehallinnon vastaselityksessä opasteiden myöntämiseen Muurlan Lasille. Kun nämä edellytykset täyttyvät myös Kasvihuoneilmiön osalta, on perusteltua pitää oikeutettuna saada sille Muurlan Lasiin verrattava opastus Valtatie 1:lle.

3. **Ajo-ohjeita pyytävien soittojen määrä** Kasvihuoneilmiöön.

4. **Ihmisten kokemukset liikenteessä** moottoritieopastuksen puuttumisen vuoksi.

Edellä mainitut liikenneturvallisuuteen liittyvät seikat eivät ole todennettavissa ilman katselmusta ja henkilöiden kuulemista.

5. Kasvihuoneilmiön tienkäyttäjille tarjoamien **palveluiden etäisyys moottoriteltä**

Edellä mainitun Nummi-Pusulan infotaulun olemassaolo ei selviä asiakirjoista, joten vain katselmuksella tai henkilötodistelulla on selvitettävissä Kasvihuoneilmiön palveluiden todellinen etäisyys valtatie 1:stä. Ilman todistelua ja katselmusta ei selviä liittymän sijaitseminen näkemisen kannalta vaarallisessa paikassa ja reitin muu vaikea hahmotettavuus ilman opastusta valtatie 1:ltä Kasvihuoneilmiön palveluiden luokse.

6. Kasvihuoneilmiön **palvelujen laatu ja kohteen merkittävyys**

Kasvihuoneilmiön palvelujen laatu ja kohteen merkittävyys ei ole selvitettävissä yksinomaan asiakirjoista. Esimerkiksi pääministeri **Matti Vanhanen, tuhannet muut Kasvihuoneilmiön opastusta vaativan adressin allekirjoittajat sekä useat aiheesta kirjoittaneet toimittajat ovat pitäneet Kasvihuoneilmiötä sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti merkittävänä palvelukokonaisuutena ja suoranaisena matkailunähtävyytenä** - myös huomioon ottaen ulkomailta tulevat. Valittaja muistuttaa myös siitä, että Kasvihuoneilmiössä on **taidegalleria, jossa on järjestetty taidevalokuvanäyttelyitä**, joihin kymmenentuhannet kävijät ovat tutustuneet.

Kohteen korkeatasoisuus ja merkittävyys ovat todennettavissa vain katselmuksen ja todistajien myötä. Huomionarvoista on, että Tiehallinto ei kielteistä opastelupäätöstä tehdessään ole suorittanut kohdekäyntiä. Tästä syystä on perusteltua pyytää hallinto-oikeudelta katselmusta.

7. Tiehallinnon verrokkina esittämän **Muurlan Lasin paremmuus opasteiden saamisen kannalta** Kasvihuoneilmiöön verrattuna

Ilman kohdekäyntiä on mahdotonta arvioida Muurlan Lasin paremmuutta opasteiden saamisen kannalta Kasvihuoneilmiöön verrattuna. Erityisen huomionarvoiseksi tämän asian tekee se, että Tiehallinnon lupapäällikkö Vehkala on Salon Seudun Sanomien artikkelissa 9.10.2009 esittänyt julkisuudessa tosiasioihin perustumattomia väittämiä Muurlan Lasin paremmuudesta **ilman, että kukaan olisi Tiehallinnosta edes käynyt tutustumassa Kasvihuoneilmiön palvelujen laatuun ja määrään.** Tässä valituksessa pyydetävässä uudessa käsittelyssä Helsingin hallinto-oikeudessa tulee ottaa huomioon kohdekäynnin välttämättömyys. Ilman sitä ei voida todentaa Tiehallinnon väittämien totuudenmukaisuutta. On suoritettava myös Muurlan Lasin katselmus näiden kahden kohteen aidon vertailun mahdollistamiseksi.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6. artikla ei ole toteutunut, kun näyttöä ei ole ollut mahdollisuus keskeiseltä osin esittää, ja tämä mm. Suomisen tapauksen myötä täsmennetyiltä osin.

Muilta osin

Valittaja pitää kiinni valituksessaan Helsingin hallinto-oikeudelle esitetyistä perusteluista.

Lisäksi valittaja lausuu seuraavaa:

Kasvihuoneilmiön ja moottoritien etäisyys :

Etäisyyksiä arvioitaessa on huomioitava Kasvihuoneilmiön parkkialueen reunaan pystytetty Nummi-Pusulan kunnan ja yritysten palveluihin opastava virallinen kunnan vaakunalla varustettu infotaulu, josta alkaen on katsottava tienkäyttäjien palvelun alkavan. Tämä infotaulu sijaitsee alle 100 metrin etäisyydellä Kasvihuoneilmiön sisäänkäynnistä.

Auton trippimittarilla suoritettu mittaus 4.10.2009 tuotti seuraavan tuloksen:

- **Valtatie 1/ E18 Moottoritien keskikohdan ja tie 104 (Paikkarintie) karttaleikkauspisteestä** tienkäyttäjää palvelevaan Nummi-Pusulan kohteisiin opastavaan infotauluun: **1.5 km.**
- **Etäisyyksien keskiarvo Turun ja Helsingin liittymistä on 1.45 km.**

Kummatkin etäisyydet ovat lyhempiä kuin **Helsingin hallinto-oikeuden päätöksessä mainittu 1.6 km.**

On korostettava, että Tiehallinnon vastaselityksessä Muurlan Lasin pihalla oleva infotaulu mainittiin nimenomaan yhdeksi niistä perusteista, joilla Muurlan lasin on katsottu ansainneen moottoritieopastuksen. Kun kerran Kasvihuoneilmiöllä on myös pystytettynä Nummi-Pusulan kunnan hyväksynnällä virallinen Infotaulu, on katsottava tienkäyttäjien palvelun alkavan jo tästä paikasta. Koska infotaulu sijaitsee rajaksi Hallinto-oikeuden päätöksessä ilmoitetun 1.5 kilometrin etäisyyden sisällä, tulee Kasvihuoneilmiölle myöntää Valtatie 1:lle opastus.

Koska edellä esitetty mittatieto osoittaa hallinto-oikeuden päätökseen kirjatun etäisyyden (1.6 km) virheelliseksi ja riitaiseksi, katselmuksen toimittaminen on välttämätöntä.

Arvioitaessa Kasvihuoneilmiön moottoritieopastukseen oikeuttavien kriteerien täyttymistä on lisäksi huomioitava seuraavat seikat.

Valittaja katsoo, että hallinto-oikeuden päätöksen perusteena käytetyt Tiehallinnon **ohjejulkaisussa TIEH 2000021-07 mainitut opasteluvan myöntämisperusteet täyttyvät** (Lainaukset Helsingin hallinto-oikeuden päätöskirjeestä, sivulta 5.):

“ Mainitun ohjeen kohdan 1.4 mukaan palvelukohteiden viitoitusratkaisuihin ensisijainen lähtökohta on tienkäyttäjien ja viitoituksen liikenteelliset tarpeet. Kaikkien viitoitettavien palveluiden, nähtävyyksien, aktiviteettien ja maaseutuyritysten on oltava hyvätasoisia ja viitoituskriteerit täyttyviä. Lisäksi kohteiden laadun on vastattava viitoituksen perusteella saatavaa mielikuvaa. Kaikissa viitoitusratkaisuihin on liikenneturvallisuudesta huolehtiminen yksi tärkeimpiä kriteerejä. ” ---

”on huolehdittava siitä ---, ettei viitoituksen puute aiheuta yllättäviä päätöksentekotilanteita. Yrittäjiä kohdellaan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti” ---

“ Palvelukohteen viitoitus perustuu kohteen toimintojen laatuvaatimusten ohella myös liikenteelliseen tarpeeseen ”---

“Ennakko-opastusta voidaan käyttää, kun kohteen synnyttämä liikennemäärä on poikkeuksellisen suuri, kohde on erittäin korkeatasoinen ja maakunnallisesti merkittävä tai kun tieverkon viitoitusta seurattaessa on ilmeinen harhaanajon vaara. “

Mikäli Kasvihuoneilmiö ei olisi erittäin korkeatasoinen ja maakunnallisesti, jopa valtakunnallisesti merkittävä, ei Kasvihuoneilmiön kävijämäärä olisi niin suuri kuin se opasteiden puuttumisesta ja harhaanajoista huolimatta edelleenkin on. Kasvihuoneilmiössä on käynyt syyskuun 2009 loppuun mennessä yhteensä **n. 120 000 kävijää, mikä aiheuttaa kymmenientuhansien autojen liikenteen kohteeseen.** Jo pelkästään tämä osoittaa kohteen merkittävyyden. Ilman poikkeukselliseksi koettua korkeatasoisuutta, ei Kasvihuoneilmiö olisi kyennyt säilyttämään näin suurta kävijämäärä vaan kävijämäärä olisi kyltin puuttuessa romahtanut, mikä olisi pakottanut lopettamaan yrityksen.

Tiehallinnon päätökset opastuksen myöntämiseen oikeuttavista kriteereistä, esim. suurimmasta hyväksytystä välimatkasta, ovat kaikki harkinnanvaraisia eivätkä Eduskunnan säätämiä lakeja tai ylemmän valtionhallinnon asetuksia. Tämä harkinnanvaraisuus ilmenee esimerkiksi siitä, että hotellikohteen opastukseen on sallittu ohjeistuksessa suuremmat välimatkat, kuten Lohjalla sijaitsevan Kisakalliolla, jonne on matkaa moottoritieltä 3 km. (Ks. Tiehallinnon vastaselitys 12.2.2009)

Tiehallinnon tulee päätöksissään ottaa huomioon myös muu lainsäädäntö, ihmisoikeudet, vrittäjän perustuslailliset oikeudet sekä päätösten työllisyysvaikutukset. Tiehallinnon nykyinen asenteellisuutta ilmentävä kanta on aiheuttanut sekä aineellista vahinkoa tulonmenetyksineen, että paljon henkistä kärsimystä ja epävarmuutta tulevaisuudesta yrityksen omistajalle Elisa Paloselle sekä hänen henkilökunnalleen.

Kansalaismielipiteen huomioonottaminen Tiehallinnon harjoittamassa harkinnanvaraisessa päätöksenteossa on välttämätöntä, koska se osoittaa hallinto-oikeuden ja Tiehallinnon perustelut kestävämmiksi myös erityisesti tienkäyttäjien turvallisuutta koskevilta osin. Mitä tarvetta palvelee sellainen Tiehallinnon ja hallinto-oikeuden päätöksenteko, joka koskettaa kymmeniä tuhansia tienkäyttäjiä, joiden opastaminen estetään ja joiden harhaantuminen osoitteesta lisää onnettomuusriskiä?

Kasvihuoneilmiön kansalaisadressiin keräämät yli 22 000 nimeä kertovat opastekyltillä olevan juuri tienkäyttäjien tarpeeseen ja liikenneturvallisuuteen liittyvän erittäin vahvan kansalaismielipiteen tuen takanaan.

Pääministeri Matti Vanhanen on myös ilmaissut henkilökohtaisen moottoritieopasteiden saamista puoltavan kannanottonsa asiaan olemalla merkittävin yksittäinen Tiehallinnolle toimitettavan vetoimuksen allekirjoittaja.

Edellä mainittu kansalaisadressi on tarkoitus toimittaa vielä kuluvan kuun aikana Tiehallinnolle uuden ja tarkennetun opastehakemuksen liitteenä.

Koska Kasvihuoneilmiö on saanut pääministerin henkilökohtaisen tuenilmauksen asialle, **on varauduttu lähestymään myös hallitusta sekä järjestämään asiasta tarvittaessa eduskuntakysely.**

Asiaa jatkuvasti esillä pitänyt media on myös ilmaissut valmiutensa seurata tarkasti kyltti-kiistan etenemistä². Kansalaisadressin luovutus ylittää selkeästi uutisskynnyksen.

Kasvihuoneilmiö on varautunut taistelemaan loppuun saakka, tarvittaessa mm. EU-viranomaisten kautta kilpailuoikeudellisena kysymyksenä, saadakseen **tienkäyttäjien enemmistöä palvelevan ja lainmukaisen ratkaisun, joka tukee myös Suomen valtion työllisyyspolitiikkaa.**

Kasvavaa vientitoimintaa harjoittava IT-alan yritys, Teknovisio oy, on myös valinnut Kasvihuoneilmiön uuden kansainvälisille markkinoille suunnattavan tuotteen kehitysympäristöksi. Tässä suhteessa **Kasvihuoneilmiön toiminta palvelee välillisesti myös Suomen korkean teknologian vientiteollisuutta.**

Kasvihuoneilmiön merkittävyyden ja laadukkuuden todistaa myös se, että E18 Muurla-Lohja osuuden rakentanut Tieyhtiö Ykköstie Oy järjesti 3.9.2009 tienrakennusprojektin päätösjuhlaillallisen sekä kotimaisille että ulkomaisille rahoittajilleen Kasvihuoneilmiössä, josta tilaisuudesta liitteessä 3. myös kaksi valokuvaa.

Myös pääministeri **Matti Vanhanen on antanut myönteisen lausunnon Kasvihuoneilmiöstä pitäen sitä jopa merkittävänä matkailunähtävyytenä maamme ulkopuolelta tulevillekin.**

Edellä sanotun perusteella on pidettävä selvänä, että TIEH 2000021-07 ohjejulkaisussa mainitut **kohteen laadulliset viitoituskriteerit myös täyttyvät.**

Kilpailuviranomaiselle tehty kantelu toimenpide- ja lausuntopyyntöineen

Paikalliselle kilpailuviranomaiselle (Etelä-Suomen lääninhallitus) on lähetetty liitteen 3. mukainen kantelu/toimenpidepyyntö. Uutena tietona hallinto-oikeuden käsittelyn jälkeen on ilmennyt Tiehallinnon julkisesti Salon Seudun Sanomissa 9.10.09 antama haastattelu, joka sisältää viranomaiselle kiellettyä markkinointia nimetyn yrityksen (Muurlan Lasin) hyväksi ja osoittaa, että **Tiehallinto ei kylttiasiaa ratkaistessaan ja hallinto-oikeudessa lausuessaan ole toiminut lainsäädännön edellyttämällä tavalla puolueettomana viranomaisena.**

Toinen kilpailuviranomaisen tutkittava asia on **kuluttajien valinnanmahdollisuuksia kaaventava Tiehallinnon opastelupolitiikka E18 Muurla-Lohja osuudella kilpailuoikeudelliselta kannalta.**

Valittaja on em. lääninhallitukselle tekemässään kantelussa pyytänyt toimenpiteiden lisäksi siltä lausuntoa, jota on tarkoitus käyttää myös tässä valituksessa pyydettyssä uudessa käsitellyssä Helsingin hallinto-oikeudessa.

² Kyltti-kiistan esilläolo julkisuudessa on arkistoitu osoitteeseen <http://www.kasvihuoneilmio.fi/uutiset/kasvihuoneilmio-mediassa.php>

Asiakirjatodistelu:

A. Sama kuin Helsingin hallinto-oikeudessa

B. Lisäksi valittaja tuo uusiksi asiakirjatodisteiksi esiin:

1. Lehtikirjoitukset (Liite 2.).

Teema: Kyseiset lehtikirjoitukset todistavat Kasvihuoneilmiön **maakunnallisen merkittävyyden, tunnettuuden sekä sen, että sitä pidetään matkailunähtävyytenä.** Lehtikirjoitukset **osoittavat näin Kasvihuoneilmiön täyttävän TIEH 2000021-07 ohjejulkaisussa moottoritietä opastettavalle kohteelle asetettavat laadulliset kriteerit.**

2. Kantelu/Toimenpidepyyntö Etelä-Suomen lääninhallitukseen (Liite 3.)

Teema: Tämä dokumentti osoittaa, että lääninhallitukselta pyydetään toimenpiteitä lausuntoineen Tiehallinnon puolueellisten Kasvihuoneilmiötä koskevien medialle annettujen tietojen antamisen laillisuudesta ja kilpailullisten näkökohtien huomioimisesta kuluttajasuojalain kannalta. Kanteluun oheistettu kopio Salon Seudun Sanomien artikkelista 9.10.2009 osoittaa, että **Tiehallinto ei kylttiasiaa ratkaistessaan ja hallinto-oikeudessa lausuessaan ole toiminut lainsäädännön edellyttämällä tavalla puolueettomana viranomaisena.**

3. Teknovisio Oy:n ”Visit”-kävijälaskentajärjestelmästä kävijätilastot. (Liite 6.)

Teema: 6.a. kävijätilastot osoittavat Kasvihuoneilmiön liikenteellisen merkittävyyden, sillä ilman moottoritieopasteitakin kohteessa vierailee vuosittain kymmeniätuhansia autoja. 6.b.kävijätilastot osoittavat myös sen vahingon tulojen menetyksineen, minkä Tiehallinnon moottoritieopastuksen kieltäminen on aiheuttanut. Kun Moottoritie on ollut suljettuna on kävijämäärä noussut yli kaksinkertaiseksi.

4. Anja Järvisen lausunto (Liite 7.)

Teema: Osoittaa sen, että Kasvihuoneilmiön moottoritieopastuksen puuttuminen aiheuttaa liikenneturvallisuusriskejä sekä estää E18 tienkäyttäjien pääsyn vaihtoehdolle taukopaikalle.

5. ”Shopping in Finland”-kirjan kirjoittajan,Susanne Markkasen lausunto.(Liite 8.)

Teema: todistaa Kasvihuoneilmiön merkittävyyden, tunnettuuden sekä sen, että sitä pidetään sekä valtakunnallisena että kansainväliselle tasolle yltävänä matkailunähtävyytenä. S. Markkasen lausunto osoittaa näin Kasvihuoneilmiön täyttävän TIEH 2000021-07 ohjejulkaisussa moottoritietä opastettavalle kohteelle asetettavat laadulliset kriteerit.

6. ” Shopping in Finland” –kirjan Kasvihuoneilmiötä kuvaava teksti- ja kuvaosuus (Liite 9.) Kirja julkaistaan viikolla 44 / 2009.

Teema: Todistaa Kasvihuoneilmiön merkittävyyden, tunnettuuden sekä sen, että sitä pidetään kansainvälisen tason matkailunähtävyytenä. ”Shopping in Finland”-kirja osoittaa näin Kasvihuoneilmiön täyttävän TIEH 2000021-07 ohjejulkaisussa moottoritietä opastettavalle kohteelle asetettavat laadulliset kriteerit.

Paraisilla 13.10.2009

Diverssikauppa EP ky:n ja Kasvihuoneilmiön puolesta,
kunnioittavasti

Elisa Palonen

Oikeudellinen konsultointi tässä kirjelmässä:

Petter Kavonius

Oikeustieteen tohtori
Dosentti, yleinen oikeustiede, Helsingin yliopisto
Oikeusapulakimies (Oikeusapulakimiehet Ry:n hallituksen jäsen)
Liittohallituksen pj. - EOK ry
Puh: 040-757 0302
Fax 019-386154
osoite: Rusthollinkatu 7 d 23, 08200 Lohja
petter.kavonius@lakiasiat.inet.fi

Liitteet:

Liite 1. Kopio Helsingin hallinto-oikeuden päätöksestä 09/0625/5, Diaarinumero 07461/08/4201, pvm 11.9.2009 (KA-ValitusKHO-Liite-1.pdf)

Liite 2. Lehtikirjoituksia, joista ilmenee Kasvihuoneilmiön merkittävyys sekä tunnettuus matkailunähtävyytenä (KA-ValitusKHO-Liite -2.pdf)

Liite 3. Diverssikauppa EP ky:n kantelu/toimenpidepyyntö Etelä-Suomen läänin kilpailu- ja kuluttajaosastolle Tiehallinnon J. Vehkalan julkisuuteen antamista lausunnoista sekä Tiehallinnon harjoittamasta kilpailua ja kuluttajien saamia palveluita heikentävästä opastelupolitiikasta E18 Muurla-Lohja osuudella. KA-ValitusKHO-Liite -3.pdf)

Liite 4. Kartta: etäisyys E18 liittymästä nr. 20 Nummi-Pusulän infotauluun. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 5. Valokuvia Tieyhtiö Ykköstie Oy:n juhlaillallisista 3.9.2009. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 6. Kävijätilastot, jotka osoittavat liikenneturvallisuuden kannalta kohteen merkittävyyden. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 7. Anja Järvisen lausunto Kasvihuoneilmiön tuloksettomasta etsimisestä opasteiden puuttumisen takia. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 8. ”Shopping in Finland”-kirjan kirjoittajan, Susanne Markkasen lausunto. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 9. ”Shopping in Finland” -kirjan Kasvihuoneilmiötä kuvaava osuus (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 10. Kasvihuoneilmiön Nummi-Pusulän infotaulun sijainti ja sisältö. Vertailuna Muurlan Lasin vastaava. (KA-ValitusKHO-Liite-4-11.pdf)

Liite 11. Ilmoitus kansalaisadressin keruun lopettamisesta. (Liite-4-11.pdf)